

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/31/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203227
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2214203227.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O. E., nar. XX. W. XXXX a W. E., nar. XX. J. XXXX, obe bytom u matky, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: matka - Ing. N. E., nar. XX. W. XXXX, bytom K. XX, Z., a otec - Bc. W. E., nar. XX. F. XXXX, bytom K. XXX, K. B., o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia vo veci úpravy práv a povinností rodičov na čas do rozvodu, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 14P/13/2014-29 zo dňa 19. februára 2014, v jeho zamietajúcej časti, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením napadnutým odvolaním prvostupňový súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej O. sumou 90,42 Eur mesačne a na maloletého W. sumou 90,42 Eur mesačne, vždy do 5. dňa toho ktorého mesiaca, vopred do rúk matky maloletých detí, počnúc doručením tohto rozhodnutia. Vo zvyšku návrh matky zamietol.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil s použitím § 102 ods. 1, § 74 ods. 2, § 75 ods. 1, 2, 6, § 76 ods. 1 písm. a), ods. 4 O.s.p. vecne tým, že na tamajšom súde sa pod sp. zn. 14P/18/2013 vedie konanie o rozvod manželstva rodičov a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, ktoré konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. Vzhľadom k zisteným skutočnostiam jednak z návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia, jednak z konania o rozvod manželstva rodičov detí nemal súd preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali predbežne rozhodnúť o akútnosti zverenia detí do výlučnej osobnej starostlivosti matky, ako aj nutnosti úpravy stretávania sa otca s deťmi. Deti sú v starostlivosti matky, nie je obava, že by otec nejako deti ohrozil a takisto nie je dôvod obmedzovať predbežne z dôvodu nejakého správania sa otca, alebo z dôvodu ohrozenia detí ich stretávanie sa s otcom, preto v tejto časti súd návrh matky na vydanie predbežného opatrenia zamietol. V tejto fáze konania nemal súd preukázané, ani osvedčené žiadne dôvodné skutočnosti alebo obavy, ktoré by odôvodňovali vydanie predbežného opatrenia v tomto smere. Čo sa týka plnenia vyživovacej povinnosti otca k deťom, matka žiadala, aby súd predbežne zaviazal otca na platenie výživného vo výške 170,- Eur mesačne na maloletú O. a 130,- Eur na maloletého W.. Náklady na výživu maloletých detí v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nevyšpecifikovala, nedokladovala ani výšku svojich príjmov a výdavkov. Súd ani zo samotného spisu vo veci samej nemá preukázané, náklady na výživu. Matka výšku výživného, ktorú žiadala priznať predbežným opatrením ničím nepodložila. Súd preto predbežne určil povinnosť otca prispievať na výživu maloletých detí primeraným výživným. Predbežným opatrením možno určiť výživné pre oprávnené osoby iba v nevyhnutnej miere, preto súd stanovil výživné vo výške primeranej k veku maloletých detí, v sume korešpondujúcej so sumou životného minima stanoveného zák. č. 601/2003 Z.z. v platnom znení z. č. 383/2013 Z.z. účinného od 1. januára 2014, a to 90,42 Eur mesačne v prípade maloletého nezaopatreného dieťaťa. Vzhľadom na to, že v predbežnom opatrení nie je rozhodnutie o úprave

práv a povinností rodičov k maloletým deťom stanovené s konečnou platnosťou, výšku vyživovacej povinnosti súd určil tak, aby bola zabezpečená nevyhnutná výživa detí. Konečnú výšku výživného na čas do rozvodu určí súd po zistení a preukázaní všetkých relevantných skutočností, po zohľadnení potrebných nákladov na dieťa, ktorých zisťovanie nie je dôvodné pri rozhodovaní o predbežnom opatrení. Otázka určenia výživného do budúcnosti (takisto ako otázka komplexnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva rodičov detí) bude predmetom dokazovania v konaní samotnom. Z uvedených dôvodov súd aj návrhu matky na určenie výživného pre maloleté deti vyhovel iba čiastočne a vo zvyšku návrh matky zamietol.

Proti tomuto uzneseniu v jeho zamietajúcej časti podala prostredníctvom advokátky odvolanie matka maloletých, ktorým sa domáhala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a nariadil predbežné opatrenie v zmysle jej návrhu. Odvolateľka uplatnila odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 1 písm. c), d) a f) O.s.p. Matka v návrhu vyčerpávajúco popísala dôvody, pre ktoré považuje prostredie u otca pre maloleté deti za absolútne výchovne nevhodné, vychádzajúc zo skúsenosti z januára 2014, kedy boli deti v starostlivosti otca. Otec sa k deťom správa mimoriadne necitlivo, keď v spoločnom rodinnom dome žije v spoločnej domácnosti s inou ženou. Otec deti zamykal v motorovom vozidle na parkovisku, nechal ich v dome bez dozoru, vozí ich v aute bez sedačiek, nepodáva im primeranú stravu, nedostatočne ich oblieka, nestará sa o ich školské povinnosti. Partnerka otca sa správa k deťom neprímerane. Matka aj otec sa spolu s deťmi podrobili psychologickému vyšetreniu, z ktorého vyplynulo, že maloletým neprospeje zverenie do starostlivosti otca, preto matka zobrala deti späť do svojej starostlivosti. Vzhľadom na zistené skutočnosti matka považuje za nevyhnutné, aby bola prítomná pri styku otca s deťmi. Matka považuje za osvedčené, že otec nedokáže zaujať zodpovedný postoj k deťom, nevie im zabezpečiť sústavnú a dôslednú starostlivosť. Prvostupňový súd sa dostatočne nevysporiadal s dôvodmi zamietnutia navrhovaného predbežného opatrenia. Matka nemá takmer žiadne finančné prostriedky, je odkázaná na pomoc rodičov, otec na deti prispieva každý mesiac menej a menej, na výživu matky neprispieva vôbec, pritom nakupuje do rodinného domu nové zariadenie, na výdavkoch na spoločnú domácnosť by sa mala podieľať aj jeho partnerka, súd mal zohľadniť aj jej príjem. Plnenie vyživovacej povinnosti požadovala matka v minimálnom rozsahu, v akom dokáže pokryť potreby maloletých detí, a to na mal. O. vo výške 170,- Eur a na mal. W. vo výške 130,- Eur. Maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov, pričom otec je majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Je potrebné prihliadnuť tiež na to, že otec sa vzdal výhodnejšieho zamestnania. Vyživovacia povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami. Podľa matky nie je prípustná taká disproporcja, že otec so svojimi nadštandardnými nákladmi bude povinný hradiť maloletým výživné len v takej výške, aby boli zabezpečené ich základné bežné výdavky.

Otec odvolanie nepodal. K odvolaniu matky maloletých sa prostredníctvom advokátky vyjadril a navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť. Matka sa spolu s deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti napriek nesúhlasu otca, ktorý matku opakovane žiadal, aby svoje spory neriešili pred deťmi a snažili sa nájsť riešenie rešpektujúce potreby a záujmy detí. Matka od podania návrhu na rozvod stupňuje svoju argumentáciu, otca opisuje ako neschopného postarať sa o deti, zhýralca a opilca, čo sú klamstvá očierňujúce jeho osobu. Matka pred deťmi vyhrocuje konflikty a vystavuje ich stresujúcim situáciám. Podľa otca matka mu umožnila starať sa o deti v januári 2014 len preto, aby následne mohla poukazovať na neschopnosť otca starať sa o deti. Deti preukázateľne radi trávia čas s otcom, nie je dôvod, aby boli predbežným opatrením zverené do výlučnej starostlivosti matky a aby bol upravený styk otca s deťmi, keď tento doposiaľ prebiehal bezproblémovo bez prítomnosti matky, jej prípadná prítomnosť by vyvolávala nevyhovujúce napätú atmosféru. Nie je pravda, že otec žije v spoločnej domácnosti s inou ženou, i keď nadviazal s ňou známosť. Otec sa vie o deti riadne postarať, nikdy ich nenechal samé či zamknuté, používa autosedačky, deti chodili riadne upravené, pripravoval sa s nimi do školy, deti majú o otca riadne zariadenú detskú izbu. Pokiaľ matka poukazovala na závery psychologického vyšetrenia, opakovane klamala súd, keď zo záverov vyplýva, že obom rodičom bolo odporúčané, aby minimalizovali konfliktné situácie pred deťmi, psychologička sa nikdy nevyjadrila v tom smere, komu majú byť deti zverené. Nie je preto žiaden dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia. Otec matku aj deti finančne podporoval po jej opustení spoločnej domácnosti, pôvodne sumou 3.070,- Eur, neskôr posielal na deti mesačné výživné vo výške 300,- Eur, aktuálne platí výživné v zmysle napadnutého rozhodnutia vo výške 180,84 Eur na obe deti. Jeho príjem je 1.192,- Eur, rovnaké má aj výdavky. K 30.06.2014 skončí jeho pracovný pomer na základe výpovede z dôvodu nadbytočnosti. Matka nepreukázala hodnoverne výdavky na deti. Otec sa chce podieľať na starostlivosti o deti a v konaní navrhol aj striedavú osobnú

starostlivosť, čo by tiež znížilo náklady matky. Prvostupňový súd rozhodol vecne správne, keď matka nijako nepreukázala existenciu bezprostredne hroziacej ujmy a ani to, že ňou navrhovaná úprava styku by bola v záujme detí. Nariadením navrhovaného predbežného opatrenia by nastal nenávratný a nenapraviteľný stav vo vzťahu detí k otcovi. Deti majú právo na oboch rodičov, aj obaja rodičia majú právo spolupodieľať sa na výchove v rovnakej miere. Styk otca s deťmi prebieha od samého počiatku bez prítomnosti matky v zmysle vzájomných dohôd.

Ani kolízny opatrovník odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu matky maloletých detí sa písomne vyjadril, navrhol uznesenie prvostupňového súdu v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p. s poukazom na § 209 ods. 3 posledná veta), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 81 ods. 1 a § 102 ods. 2 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť.

Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa dôsledne zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

V zmysle § 75 ods. 7 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov. Podľa ods. 9 tohto ustanovenia o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Ust. § 76 ods. 1 O.s.p., zakotvuje demonštratívny výpočet možných predbežných opatrení čo do ich obsahu, je preto možné vydať predbežné opatrenie aj iného obsahu.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

I keď sa to v citovanom ust. § 102 ods. 1 O.s.p. výslovne neuvádza, v kontexte s ust. § 74 a nasl. O.s.p. vyplýva, že po začatí konania súd nariadi predbežné opatrenie buď za účelom dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo za účelom zaistenia budúceho výkonu rozhodnutia.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma účastníkovi, teda že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 25 a § 26 sa použijú primerane.

V zmysle § 25 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom, alebo ho zakáže. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený súdom, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

V zmysle § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu majú v zásade obaja rodičia. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do starostlivosti uplatňuje svoju úlohu vo výchove dieťaťa prostredníctvom styku s dieťaťom. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom, iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk súd.

Pri rozhodovaní o rozsahu styku je pritom dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov, ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Z ust. § 74 a nasl. O.s.p. vyplýva, že predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia účastník nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí vždy byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že matka maloletých detí dňa 12. februára 2014 podala na súd prvého stupňa doplnenie návrhu k sp. zn. 14P/18/2013 vo veci o rozvod manželov a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, s ktorým súčasne podala aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia o úprave práv a povinností rodičov maloletých na čas do rozvodu. Súd predmetné predbežné opatrenie uznesením vylúčil na samostatné konanie. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že rodičia maloletých detí sú manželia od 21. augusta 2004. Z manželstva pochádzajú ich maloleté deti O. a W.. U oboch sa jedná o prvé manželstvo. Ich manželstvo bolo spočiatku harmonické až do roku 2010, kým jej manžel - odporca a otec maloletých detí nenadviazal mimomanželský vzťah. Tvrdí, že má podozrenie, že sa oddával neviazanému mimomanželskému životu už od roku 2008, navyše že holduje alkoholu, pričom nepozná mieru. Uviedla, že v opitosti ju urážal, ponížoval a dehonestoval. Často ju tehotnú aj s malým dieťaťom nechával samú doma. O deti sa starala navrhovateľka, odporca jej pomáhal len výnimočne, až po prosbách a výčitkách. Nepokoje vyústili k tomu, že sa navrhovateľka aj s maloletými deťmi odsťahovala. Ďalej uviedla, že hoci odporca je ešte stále jej manželom, i napriek tomu zdieľa spoločnú domácnosť s cudzou slečnou. Iba po trojmesačnom vzťahu odporca zoznámil maloleté deti s jeho novou partnerkou, bez vedomia navrhovateľky. Prostredie u otca navrhovateľka považuje za absolútne výchovne nevhodné. V závere uviedla, že odporca prispieval finančne zo začiatku čiastkou 600,- Eur, neskôr 400,- Eur a následne už len 300,- Eur. Preto navrhla, aby súd nariadil predbežné opatrenie tak, že maloleté deti zverí matke do jej osobnej starostlivosti, resp. jej ich ponecháva v osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Ďalej, aby otca maloletých detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu mal. O. sumou 170,- Eur a mal. W. sumou 130,- Eur mesačne, do prvého dňa v mesiaci vopred k rukám matky, aby súd rozhodol, že je oprávnená obe maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a zároveň, aby súd určil stretávanie sa otca s maloletými deťmi každú sobotu párneho týždňa od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každú nedeľu párneho týždňa od 9.00 do 16.00 hod. v prítomnosti matky.

Odvolačný súd dospel v zhode so súdom prvého stupňa k jednoznačnému a spoľahlivému záveru, že matka maloletých detí dostatočne neosvedčila dôvodnosť nároku nariadenia predbežného opatrenia i nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktoré by vyžadovalo okamžitý zásah súdu aj v zamietnutej časti jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Medzi účastníkmi nie je sporné, že maloleté deti sa aktuálne nachádzajú v osobnej starostlivosti matky, otec tento stav rešpektuje, preto neexistuje žiaden dôvod na to, aby bolo predbežným opatrením nariadené ponechanie detí v starostlivosti matky. Rovnako nie je žiaden dôvod na to, aby bolo právo detí zastupovať a spravovať ich majetok priznané len matke maloletých detí, nakoľko rodičovské práva patria obom rodičom, pričom v danom štádiu konania nebolo ničím preukázané, že je daný dôvod na obmedzenie práv jedného z rodičov.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodné upravovať styk otca s maloletými deťmi nariadením predbežného opatrenia, nakoľko podľa vyjadrenia samotného otca tento prebieha bezproblémovo na základe vzájomnej dohody rodičov. Požiadavka matky, aby sa styk realizoval len za jej prítomnosti, nie je náležitá. Nebolo totiž nijako osvedčené a ani preukázané, že by stretávaním sa detí s otcom bez prítomnosti matky boli ohrozené záujmy detí. Vzhľadom na vek maloletých detí, ako aj vzhľadom na to, že medzi deťmi a otcom je pravidelný kontakt (deti boli v starostlivosti otca celý január 2014), pričom výhrady matky k starostlivosti otca o deti nemožno v danom štádiu konania bez vykonania riadneho dokazovania bezvýhradne akceptovať, je v súlade so záujmami detí, aby sa stretávali s otcom bez prítomnosti matky, zohľadniac tiež najmä to, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené a prítomnosť matky pri styku otca s deťmi by spôsobila stresujúco.

Čo sa týka vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v rozsahu, v akom súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie. Aj odvolací súd preto považoval za dôvodné, aby bol otec v zmysle cit. § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. zaviazaný platiť výživné v nevyhnutnej miere na obe maloleté deti. Keďže v konaní dosiaľ neboli komplexne preukazované možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, nebolo možné pri nariadení predbežného opatrenia v časti o určení výšky výživného prihliadať na skutočné pomery rodičov, ktoré dosiaľ neboli dostatočne preukázané ani osvedčené. Za tejto situácie bolo potom dôvodným, ak súd prvého stupňa za výživné v nevyhnutnej miere (§ 76 ods. 1 písm. a) O.s.p.), považoval výživné vo výške 90,42 Eur mesačne na každé dieťa, ktoré predstavuje výšku životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa v zmysle zák. č. 601/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Takto dočasne určené výživné spolu s prídavkami na deti a primeraným výživným zo strany matky, iste umožní uspokojiť všetky základné potreby detí.

Je potrebné dôsledne rozlíšiť, kedy je na mieste okamžitý zásah súdu odôvodňujúci nariadenie predbežného opatrenia, a kedy je potrebné vyčkať na rozhodnutie vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania. Pri nariadení predbežného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto prvostupňový súd správne rozhodol na základe uvedených skutočností. V konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje a súd bude môcť vo veci meritórne rozhodnúť, sledujúc pritom primárne záujem maloletých detí. Odvolací súd zdôrazňuje aj to, že nariadením predbežného opatrenia sa upravujú pomery účastníkov len dočasne a zásadne sa ním neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, pred ktorým súd vykoná riadne dokazovanie, pretože spravidla v konaní o nariadenie predbežného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva. Až konečné rozhodnutie vo veci samej ako výsledok dokazovania zohľadní všetky okolnosti, ktoré majú alebo budú mať vplyv na rozhodnutie o úprave práv a povinností k maloletým deťom.

Žiada sa tiež dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Odvolací súd preto nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým početným, ale vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu (i vzhľadom na charakter inštitútu predbežného opatrenia), pripomienkam, námietkam, tvrdeniam uplatňovaným matkou maloletých. Preto odvolací súd svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil z dôvodu vecnej správnosti podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že z obsahu spisu prvostupňového súdu nie je zrejmé, či súd po tom, ako vylúčil návrh na nariadenie predbežného opatrenia na samostatné konanie, začal ex offa aj konanie o úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu. V prípade, ak súd prvého stupňa takéto konanie ex offa nezačal, bude potrebné, aby nedostatok odstránil a postupoval v súlade so zákonom.

O trovách tohto odvolacieho konania bude v zmysle § 145 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., rozhodnuté pri rozhodovaní o náhrade trov základného konania.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.